

vání. Nelzeť od žalobkyně rozumně žádati, by se nechala odsouditi jen za tím účelem, by dokázala, že tu je příčinná souvislost mezi nesprávným vyclíváním a škodou trestním řízením a odsouzením jí vzešlou. Právě naopak nutno hájiti názor, že by se straně žalující mohlo s úspěchem namítati, že opomenula včasnou žádost o zahájení upouštěcího řízení zabrániti těžším následkům odsouzení, ačkoli tak učiniti mohla a měla. Řízením upouštěcím byla ovšem zmařena možnost, by trestním řízením důchodkovým bylo zjištěno, zda a které zásilky žalovaná nesprávně vyclila, tím však nezanikla možnost prokázati tyto okolnosti v řízení civilním průvodními prostředky v té příčině ve sporu nabídnutými. Totéž platí o zjišťování výše škody, pokud by byla následkem nedovoleného činu žalobkyní tvrzeného. Proto nelze souhlasiti s názorem soudu odvolacího, že žalující společnost, doznávši nesprávnost vyclívání, zbavila se nároku proti žalované na náhradu škody z nesprávného vyclívání. Tento názor odůvodňuje soud odvolací pouze tím, že se žalující společnost svým doznáním zbavila práva na úřední zjištění — lépe řečeno možnosti úředního zjištění, — zda a pokud žalovaná její zásilky nesprávně vyclila, při čemž má patrně na zřeteli úřední zjištění příslušným úřadem finanční správy, avšak toto odůvodnění neobstojí. Soud odvolací přehlíží, že soud jest oprávněn řešiti veškeré sporné otázky, jichž k rozhodnutí potřebuje, byť i spadaly do oboru práva veřejného a to platí také o otázce, zda a pokud žalovaná sporné zásilky nesprávně vyclila. Poněvadž odvolací soud důsledkem svých mylných názorů, jež tuto byly vyvráceny, nezjistil skutečnosti k rozhodnutí sporu potřebné (§ 503 čís. 2 c. ř. s.) a ježto bude třeba pokračovati v jednání před prvním soudem, by se věc stala zralou k rozhodnutí, bylo k důvodnému dovolání žalující firmy rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 7728.

Vodní zákon moravský.

Rozhodovati o povinnosti k udržování a čištění kanálů a umělých průtoků, jakož i o udržování zařízení pro užívání vod náleží správním úřadům. Těmto úřadům přísluší také řešiti otázku, zda jsou tu platné právní závazky, na něž poukazuje § 43 zák., ať již ze smlouvy nebo z jiného právního důvodu.

(Rozh. ze dne 27. ledna 1928, R II 420/27.)

Žalobce domáhal se na žalovaném, by byl uznán povinným uvést do pořádku břehy mlýnského náhonu v P. na Moravě. K námitce nepřipustnosti pořadu práva soud prvního stádu žalobu zamítl, rekursní soud zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu s opravou, že se žaloba odmítá pro nepřipustnost pořadu práva.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs jest oprávněn. Podle § 75 vodního zákona ze dne 28. srpna 1870, čís. 65 z. zák. pro Moravu patří všechny věci, týkající se podle tohoto zákona užívání a vedení vod, jakož i obrany proti nim do oboru působnosti politických úřadů. Mezi tyto věci spadá také udržování a čištění kanálů a umělých průtoků (na př. mlýnských náhonů), jakož i udržování zařízení pro užívání vod (na příklad jezů). To vyplývá z § 43 zákona, jenž ukládá takové udržování především těm, kdo jsou k tomu podle platných právních závazků povinni, ve druhé řadě vlastníkům zařízení a v třetí řadě těm, kdož zařízení užívají. Ani v nauce ani v soudnictví není pochybnosti, že rozhodovati o povinnosti k řečenému udržování zařízení náleží úřadům správním a že těmto úřadům přísluší řešiti také otázku, zda jsou tu platné právní závazky, na něž poukazuje § 43, ať již ze smlouvy nebo z jiného důvodu právního. Příslušnost tato jest proto nepochybná, poněvadž tu jde o úpravu poměrů veřejnoprávních. Proto přísluší úřadům správním bdíti nad tím, by vady takových zařízení byly odstraněny a, je-li toho třeba, donucovacími prostředky vynuceny (výnos min. orby z 25. ledna 1877 čís. 14.887, Randa, Wasserrecht, § 10 str. 163/165, Pražák, Spory II. str. 250). To platí také v souzeném případě, v němž se o nároky z poměru soukromoprávního zřejmě nejedná. Domáhát' se strana žalující výroku, že jest žalovaný povinen, by břehy mlýnského náhonu v P. uvedl do pořádku, a jde tu tedy o věc spadající pod ustanovení § 43, o níž jest podle § 75 povolán rozhodovati příslušný úřad správní, neboť tu jde o nárok z poměru veřejnoprávního. Na tom, by břehy mlýnského náhonu byly uvedeny do řádného stavu, nemá zájem pouze strana žalující; tu převládají zájmy veřejné, jmenovitě zájem na tom, by bylo postaráno o náležitý odtok vody, a ochrana těchto zájmů jest svěřena úřadům správním. Dovolává-li se strana žalující k odůvodnění příslušnosti soudního smíru ze dne 12. října 1905, činí tak bez úspěchu. Nehledíc totiž ani k tomu, že smír ten byl ujednán před úřadem politickým při vodoprávní komisi a že jím nebyly upraveny poměry soukromoprávní, nýbrž veřejnoprávní ve smyslu vodního zákona a že smír ten nemůže tudíž býti považován za titul soukromoprávní, je jasno, že za poměrů od roku 1905 zajisté změněných a zřetelem k obsahu celého tehdejšího ujednání nemůže smír ten býti jediným základem rozhodnutí, nýbrž že bude nutno přihlídnouti též ke změnám od té doby nastavším, což se může státi jen v novém řízení vodoprávním. Tím je doličeno, že spor tento nepatří na pořad práva a bylo proto k dovolacímu rekursu napadené rozhodnutí změnití a usnesení prvního soudu obnoviti. Ježto však nejde o rozhodnutí ve věci samé, nýbrž o vyřízení žaloby z důvodu práva formálního, nelze ji zamítnouti, jak mylně učinil první soud, nýbrž jest ji jako nepřípustnou odmítnouti. Proto bylo usnesení prvního soudu v tomto smyslu opraveno.